

AGATA KAWECKA, IVAN PETROV, MAŁGORZATA SKOWRONEK
Uniwersytet Łódzki, Wydział Filologiczny

Z PROBLEMATYKI PRZEKŁADU STAREJ LITERATURY KRĘGU
SLAVIA ORTHODOXA NA JĘZYK POLSKI (CZ. 5)

W roku 2009 w Katedrze Slawistyki Południowej Uniwersytetu Łódzkiego rozpoczęto prace nad długofalowym projektem źródłowo-bibliograficznym, mającym na celu możliwie najpełniejsze zebranie i usystematyzowanie danych o wszystkich opublikowanych na przestrzeni wieków polskich przekładach szeroko pojętego piśmiennictwa kręgu *Slavia Orthodoxa*. Zespołowy projekt wspierany finansowo przez władze Wydziału Filologicznego UŁ¹ realizowany jest przez autorów niniejszego artykułu, a rolę stałego konsultanta naukowego od początku pełni w nim prof. Aleksander Naumow z Uniwersytetu Jagiellońskiego² – osoba zasłużona nie tylko na gruncie badań nad średniowieczną literaturą prawosławnych Słowian, ale znana także z wieloletniej twórczości translatorskiej tego piśmiennictwa na współczesny język polski.

Wyniki cząstkowe prowadzonych prac regularnie ogłaszane są w odrębnych artykułach, uzupełnianych o bibliograficzne aneksy³. Dotychczas ukazały się

¹ Po pracach wstępnych w roku 2011 zrealizowano projekt pt. „Przekłady literatury kręgu *Slavia Orthodoxa* na język polski w bibliotekach i archiwach diecezjalnych i parafialnych Polski Wschodniej”, a w roku 2012 – projekt pt. „Elektroniczna baza danych przekładów literatury kręgu *Slavia Orthodoxa* na język polski”.

² W początkowej fazie realizacji projektu konsultantem była także prof. Eliza Małek z Uniwersytetu Łódzkiego.

³ Poprzednie prace w cyklu: A. Kawecka, I. Petrov, M. Skowronek, *Z problematyki przekładu starej literatury kręgu Slavia Orthodoxa na język polski* (cz. 1), [w:] *Krakowsko-Wileńskie Studia Slawistyczne*, t. IV, red. M. Kuczyńska, W. Stępiak-Minczewska, J. Stradomski, Kraków 2009, s. 247-273; A. Kawecka, I. Petrov, M. Skowronek, *Z problematyki przekładu starej literatury kręgu Slavia Orthodoxa na język polski* (cz. 2), „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Litteraria Rossica” 3(2010), s. 175-193; A. Kawecka, I. Petrov, M. Skowronek,

cztery takie publikacje, poświęcone kolejno: polskim tłumaczeniom literatury (staro)cerkiewnosłowiańskiej po II wojnie światowej do 2007 r. (cz. 1), najważniejszym utworom tłumaczonym od początku XIX w. do końca I wojny światowej (cz. 2), działalności translatorskiej prawosławnego kapłana o. Stanisława (Eustachego) Stracha (cz. 3) oraz uzupełnieniom danych o przekładach powojennych do roku 2011 włącznie (cz. 4). Wydaje się, że znaczenie realizowanego projektu ma charakter nie tylko dokumentacyjny, ponieważ z gromadzonego materiału wyłania się mało rozpoznany dotychczas obraz dynamicznej aktywności przekładowej poszczególnych tłumaczy, określonych wyborów literackich i translatorskich, a więc także recepcji piśmiennictwa i kultury kręgu *Slavia Orthodoxa* w Polsce.

Kolejna, piąta już publikacja z cyklu *Z problematyki przekładu starej literatury kręgu Slavia Orthodoxa na język polski* podejmuje kwestię obecności tej twórczości translatorskiej w sieci Internet. Nie ulega wątpliwości, że nie tylko tradycyjna, książkowa forma publikowania przekładów zasługuje na uwagę, tym bardziej, że ostatnie lata przyniosły kilka interesujących i ważnych inicjatyw, których wyniki dostępne są właśnie w Internecie. Oczywiście, część publikacji elektronicznych dubluje istniejące pozycje wydane na papierze⁴, niektóre zamieszczane w Sieci materiały są z kolei zbyt ulotne i szybko znikają ze stron internetowych. Wydaje się też, że medium, które z racji swej wszechobecności mogłoby gwarantować szerokie rozpowszechnienie każdego rodzaju wiedzy i twórczości, w tym – poprzez m.in. przekłady na języki współczesne propagować kulturę kręgu *Slavia Orthodoxa* – wykorzystywane jest w tym celu nadal marginalnie. Niemniej jednak możemy dzisiaj mówić co najmniej o dwóch bogatych w przekłady zasobach internetowych: www.cyrylimetody.marianie.pl oraz www.liturgia.cerkiew.pl, gdzie znaleźć można wiele tekstów – głównie liturgicznych,

Z problematyki przekładu starej literatury kręgu Slavia Orthodoxa na język polski (cz. 3), „Rozprawy Komisji Językowej”, t. LVI, Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź 2011, s. 67-90; A. Kawecka, I. Petrov, M. Skowronek, *Z problematyki przekładu starej literatury kręgu Slavia Orthodoxa na język polski* (cz. 4), [w:] *Krakowsko-Wileńskie Studia Slawistyczne*, red. M. Kuczyńska, W. Stepiak-Minczewska, J. Stradomski, t. VI, Kraków 2011, s. 309-325. Całość projektu została też przedstawiona w: И. Петров, *Кирилло-мефодиевские источники и памятники древней славянской книжности в переводах на польский язык: из истории рецепции*, „Palaeobulgarica/Старобългаристика”, XXXV 1(2011), s. 71-79 oraz A. Kawecka, I. Petrov, M. Skowronek, *Polskojęzyczne translacje tekstów z kręgu Slavia Orthodoxa: o projekcie systematyzacji i dokumentacji*, „Latopisy Akademii Supraskiej”, vol. 3, *Język naszej modlitwy – dawniej i dziś*, Białystok 2012, s. 183-188.

⁴ Na przykład, częściowe elektroniczne wydania białostockiego miesięcznika „Przegląd Prawosławny” (www.przeglądprawoslawny.pl), w których znaleźć można przekłady autorstwa o. Stracha.

hagiograficznych i euchologicznych – należących do dziedzictwa prawosławnych Słowian. Głównym animatorom i twórcom tych zasobów – odpowiednio o. Romanowi Piętcie oraz ks. Henrykowi Paprockiemu – poświęcona jest poniższa zwięzła prezentacja biograficzna⁵.

*

O. Roman (Ryszard) Piętka MIC to nietuzinkowa postać związana z popularyzacją liturgii wschodniej wśród osób nieznających cerkiewszczyzny. Urodzony w 1937 r. w Nowej Ostrołęce koło Warki na Mazowszu, od najmłodszych lat wyrastał w środowisku życzliwości i szacunku dla wszelakich spraw związanych z religią, co sam zaznaczył w autobiografii opublikowanej w Internecie z okazji jego 70. urodzin⁶. Nic więc dziwnego, że już podczas nauki w szkole podstawowej młody Piętka starał się służyć do Mszy św. (podówczas jeszcze trydenckiej). Edukacja licealna nie odsunęła go od Kościoła, wręcz przeciwnie – w 1953 r. przerwał naukę i wstąpił do Zgromadzenia Księży Marianów (do matury przystępował już w zakonie).

Decyzja ta miała na zawsze odmienić jego życie. Jak sam mówi w przytoczonej już wcześniej autobiografii, to właśnie podczas nowicjatu po raz pierwszy miał okazję zetknąć się z obrządkiem wschodnim i językiem cerkiewnosłowiańskim, którego zaczął się uczyć wspólnie z dwoma marzącymi o dalekich misjach współbraćmi. Marzenia o dalekich wyprawach w wypadku Piętki nie spełniły się, jednakże pod koniec nowicjatu dane mu było razem z innymi braćmi jeździć po Polsce i, rozwijając za zgodą ówczesnego generała zakonu swe zainteresowania wschodnim rytym, uczestniczyć w odprawianych w tym obrządku liturgiach, by wreszcie w 1964 r., po przyjęciu sakramentu kapłaństwa, osiąść na kilka tygodni na wikariacie w parafii w Skórcu, a następnie przenieść się na dłużej do Lublina.

Okres lubelski życiorysu o. Piętki to przede wszystkim czas intensywnych studiów na filologii klasycznej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Nabyta znajomość greki i łaciny miała w przyszłości umożliwić mu pracę nad przekładem na język polski wielu tekstów wykorzystywanych w liturgii oraz tekstów ważnych dla samego zakonu marianów (jak chociażby pisma zebrane bł. Stanisława Papczyńskiego, założyciela Zgromadzenia Księży Marianów)⁷. Wiedzę

⁵ Informacje biograficzne zostały zebrane z dostępnych źródeł internetowych i wywiadów.

⁶ <http://www.cyrylimetody.marianie.pl/ankieta.htm>, dostęp: 30.09.2012.

⁷ Ze względu na specyfikę artykułu działalność translatorska o. R. Piętki, związana z językami innymi niż cerkiewnosłowiański, zostaje w tym miejscu jedynie zasygnalizowana.

z zakresu filologii klasycznej o. Piętka wykorzystał również, nauczając w Wyższym Seminarium Duchownym Marianów oraz na Wydziale Teologicznym KUL.

Już podczas studiów duchownemu udało się nawiązać kontakt z jedyną w Polsce parafią neounicką obrządku bizantyńsko-słowiańskiego pw. Św. Nikity Męczennika w Kostomłotach koło Kodnia na Podlasiu⁸ (o której dowiedział się od ówczesnego seminarzysty z Siedlec, Henryka Paprockiego)⁹. I to tej właśnie parafii o. Piętka poświęcił swoje dalsze życie kapłańskie: od 1968 r. był jej wikariuszem, a od 1969 r. – proboszczem.

W Kostomłotach całkowicie oddał się pracy na rzecz Kościoła i tamtejszej społeczności. Tam właśnie o. Piętka podjął trud maksymalnego przybliżenia obrządku liturgicznego swoim parafianom (i nie tylko), nieznaną cerkiewszczyzny, od transliterowania cerkiewnych tekstów poczynając, a na tłumaczeniu tekstów nabożeństw na język polski kończąc. Wśród tych ostatnich za najważniejsze osiągnięcie o. Piętki bez wątpienia uznać należy przekład *Boskiej Liturgii św. Jana Złotoustego* oraz *Menologion*¹⁰.

O. Roman Piętka w 1998 r. otrzymał godność archimandryty. Przez następnych kilka lat, aż do emerytury, był przełożonym marianów w Kostomłotach oraz opiekował się Sanktuarium Unitów Podlaskich. Jego działalność ekumeniczna (m.in. na rzecz popularyzacji obrządku bizantyńskiego w wielu ośrodkach w Polsce) przyniosła mu uznanie hierarchii kościelnej i odznaczenie Złotym Medalem Prymasowskim *Ecclesiae Populoque servitium praestanti*. O. Piętka zmarł po długiej chorobie w 2011 r., jego życiu i twórczości (w tym przekładowej) poświęcony jest serwis internetowy www.cyrylimetody.marianie.pl.

*

Ks. Henryk Paprocki jest obecnie jednym z najwybitniejszych tłumaczy przede wszystkim tekstów liturgicznych obszaru *Slavia Orthodoxa* na język polski. Urodził się w 1946 r. w Kole (Wielkopolska), ukończył studia teologiczne na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim oraz studia doktoranckie w Instytucie św. Sergiusza w Paryżu (w 1978 r.). Święcenia diakońskie otrzymał w 1981 r. z rąk metropolity warszawskiego i całej Polski, Bazylego (Doroszkieвича); w tym samym roku został wyświęcony na kapłana.

⁸ <http://www.kostomloty.com>, dostęp: 30.09.2012.

⁹ Zob. przypis 5.

¹⁰ Zob. recenzję tej ostatniej pozycji autorstwa ks. Stanisława Longosza: „Vox Patrum” 27(2007), t. 50-51, również w wersji internetowej: <http://www.voxpatrum.pl/recenzje/vox205051/rec17.pdf>, dostęp: 30.09.2012.

Jest członkiem Międzynarodowego Stowarzyszenia Studiów Patrystycznych, redaktorem czasopisma „ΕΛΠΙΣ” wydawanego przez Katedrę Teologii Prawosławnej Uniwersytetu w Białymstoku, której jest wykładowcą. Wykłada również w Prawosławnym Seminarium Duchownym w Warszawie (od 1981 r.) oraz w Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie.

Jako duszpasterz ks. Paprocki związany jest z warszawską parafią prawosławną pw. św. Marii Magdaleny; od samych początków prowadzi Prawosławny Punkt Duszpasterski św. Męczennika Archimandryty Grzegorza (Peradze) w Warszawie, opiekując się polskojęzyczną wspólnotą prawosławną (nabożeństwa tam sprawowane są w języku polskim)¹¹. Pełni funkcję rzecznika prasowego Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego (PAKP); jest szefem Redakcji Ekumenicznej Telewizji Polskiej. Jest członkiem Międzynarodowej Komisji ds. dziedzictwa św. Grzegorza Peradze. W 2009 r. otrzymał doktorat *honoris causa* Uniwersytetu św. Grzegorza Peradze w Tbilisi. W tym samym roku został nagrodzony mitrą i orderem św. Marii Magdaleny II stopnia. W 2000 r. otrzymał Srebrny Krzyż Zasługi, w 2011 r. – Medal Zasługi Republiki Gruzji.

Ks. Henryk Paprocki jest autorem licznych prac z zakresu teologii prawosławnej, tłumaczem dzieł Mikołaja Bierdiajewa, Sergiusza Bułhakowa, Oliviera Clementa, Mikołaja Łoskiego i Aleksandra Schmemanna¹².

Interesujące nas przekłady ks. dra H. Paprockiego, publikowane właśnie na stronie www.liturgia.cerkiew.pl, mają charakter użytkowy, na potrzeby służby liturgicznej PAKP¹³. Tym samym, po pierwsze – wpisują się w tradycję Kościoła wschodniego – od samych początków ekspansji dopuszczającego udział języków narodowych w liturgii wbrew zasadom tzw. herezji trójjęzycznej. Po drugie – są na gruncie polskim rzeczą nową względem istniejących przekładów z cerkiewszczyzny, dotąd mających charakter raczej artystyczny i literacki. Zapewne jest to konsekwencja także potrzeb i preferencji gatunkowych/rodzajowych tłumacza.

¹¹ <http://www.liturgia.cerkiew.pl>, dostęp: 30.09.2012. Poza ks. Paprockim opiekę duszpasterską nad Punktem sprawuje ks. Artur Aleksiejuk.

¹² Ze względu na specyfikę artykułu, działalność translatorska ks. H. Paprockiego, związana z językami innymi niż cerkiewnosłowiański zostaje w tym miejscu jedynie zasygnalizowana.

¹³ Zgodnie ze swoistym manifestem zawartym w jego tekście *Język w Kościele prawosławnym (na przykładzie tłumaczeń tekstów liturgicznych)*, przedstawionym podczas Kongresu Języka Polskiego w Katowicach w maju 2011 r. i opublikowanym na stronach Rady Języka Polskiego przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk: http://www.rjp.pan.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=1362&Itemid=50, dostęp: 30.09.2012. Rozważania na temat języka liturgicznego polskich prawosławnych zob. także w artykule opublikowanym na stronach serwisu internetowego www.cerkiew.pl: ks. W. M i s i j u k, *Nasz obecnie używany cerkiewny język liturgiczny – pomoc czy utrudnienie?*, http://www.cerkiew.pl/index.php?id=prawoslawie&a_id=87, dostęp: 30.09.2012.

Być może ta właśnie „artystyczność” i „literackość” tekstów dotąd przekładanych doprowadziła kapłanów Prawosławnego Punktu Duszpasterskiego św. Grzegorza Peradze do wniosku o konieczności oferowania polskim wiernym PAKP możliwości uczestniczenia w nabożeństwach celebrowanych w języku polskim. Jednocześnie fakt, iż dotąd tłumaczono właśnie teksty raczej nie użytku liturgicznego, podkreśla swoisty „systemowy” charakter przekładów ks. Paprockiego, wyraźnie widoczny na podstawie wykazu bibliograficznego do niniejszego artykułu. Warto też podkreślić, że – jak mówi sam tłumacz – „tekstów zamieszczonych na stronie internetowej nie należy traktować jako ich ostatecznej wersji, praca nad nimi trwa nadal” (w tym przejawia się m.in. specyfika Internetu), a „biorąc pod uwagę to, że tłumaczenie tekstów liturgii bizantyjskiej na język francuski trwało 50 lat, trzeba stwierdzić, że jesteśmy ciągle na początku drogi”¹⁴.

TO THE PROBLEMS OF TRANSLATION OF THE OLD CHURCH SLAVONIC INTO POLISH (PART 5)

S u m m a r y

The text constitutes the fifth part of the publication cycle addressing the problems of translation of the Old-Church-Slavonic literature into Polish together with the bibliographic data. The first part was devoted to translations from the second part of the 20th century and the beginning of the 21st century. The second one comprises the period from the beginning of the 19th century until the end of the first half of the 20th century (1806-1948) – translations focused mainly on three basic texts: *The Tale of Igor's Campaign*, *The Nestor's Chronicle* and *St Methodius' Life*. The third part concentrates on the work of Fr Stanisław (Eustachy) Strach, who maintains a regular column entitled *Język naszej liturgii* ('The language of our liturgy') in the Polish monthly *Przegląd Prawosławny* ('The Orthodox Review'), presenting liturgical poetry dedicated to saints and particular Christian festivals and holy days. The fourth part continues a review from the first one (up to 2011), focusing mostly on translations presented in Polish periodicals (*Przegląd Prawosławny* 'The Orthodox Review', *Tygodnik Polski/Tygodnik Podlaski* 'Polish Weekly/The Podlasie Weekly'). This part presents both figures and a rich review of works of archimandrite Roman Piętka MIC and Fr Henryk Paprocki, who decided to announce their translations through the Internet.

¹⁴ Tamże.

ANEKS

Materiały do bibliografii przekładów starej literatury kręgu Slavia Orthodoxa na język polski

Poniższy wykaz przedstawia zawartość serwisów internetowych www.liturgia.cerkiew.pl z przekładami ks. H. Paprockiego (I, Ia) oraz www.cyrylimetody.marianie.pl z przekładami o. R. Piętki (II). Dla pełnego zobrazowania aktywności translatorskiej tych dwóch tłumaczy na końcu wykazu umieściliśmy również spis ich książkowych publikacji z przekładami tekstów kręgu *Slavia Orthodoxa* (III i IV), wśród których znajduje się także kilka pozycji odnotowanych w naszych poprzednich wykazach bibliograficznych (zob. przypis 3 do tekstu). Warto również podkreślić, że publikowane w Internecie i drukowane przekłady zarówno H. Paprockiego, jak i R. Piętki, częściowo się dublują, znane są też przypadki sporadycznego i okazjonalnego (a nie systematycznego, jak w wypadku prezentowanych tu serwisów) zamieszczania w Sieci tłumaczeń interesujących nas tekstów (przypadki te nie są w niniejszym artykule i wykazie odnotowywane).

Przy sporządzaniu wykazu pozycji ogłoszonych drukiem systematycznie korzystaliśmy z internetowego centralnego katalogu zbiorów polskich bibliotek naukowych i akademickich (Narodowy Uniwersalny Katalog Centralny NUKAT: www.nukat.edu.pl), ponadto cały spis został sprawdzony i uzupełniony (szczególnie w odniesieniu do publikacji najnowszych lub jeszcze będących w druku, a także tam, gdzie nazwisko tłumacza nie było umieszczone) bezpośrednio przez ks. Henryka Paprockiego, za co pragniemy w tym miejscu serdecznie podziękować.

I. Przekłady ks. Henryka Paprockiego na stronie www.liturgia.cerkiew.pl w dziale Tłumaczenia¹ (dostęp: 30.09.2012)**a) EUCHOLOGION (trebnik)****Nabożeństwa**

Liturgia uprzednio poświęconych Darów

Proskomidia

Liturgia św. Jakuba

Liturgia św. Bazylego Wielkiego

Liturgia św. Jana Chryzostoma

Jutrznia

Powieczерze

Nieszpory

¹ Przekłady umieszczone są na stronie w plikach pdf, których nazwa nie zawsze jest tożsama z tytułem zawartego w nich tłumaczenia. W takich przypadkach w wykazie podano widoczną na stronie nazwę pliku pdf, w nawiasach kwadratowych zaś pełne tytuły odpowiednich świąt i nabożeństw.

Chrzest i bierzmowanie

Modlitwy odmawiane 1 dnia, gdy kobieta urodzi dziecko

Modlitwa nadania dziecku imienia

Modlitwy odmawiane nad matką 40 dnia

Modlitwa po poronieniu

Obrzęd nad katechumenem

Obrzęd świętego chrztu i bierzmowania

Modlitwy odmawiane 8 dnia po chrzcie

Sakrament chrztu, sprawowany podczas Liturgii

Skrócone modlitwy chrztu

Sakrament bierzmowania, sprawowany oddzielnie od sakramentu chrztu

Pokuta

Obrzęd pokuty

Skrócony obrzęd pokuty

Modlitwa rozwiązania epitymii

Kapłaństwo

Obrzęd chirotesji akolity i lektora

Obrzęd chirotesji subdiakona

Obrzęd chirotonii diakona

Obrzęd podniesienia do godności arcydiakona lub protodiakona

Obrzęd chirotonii prezbitera

Obrzęd podniesienia do godności ihumena

Obrzęd podniesienia do godności archimandryty

Obrzęd mianowania biskupa

Obrzęd chirotonii biskupa

Małżeństwo

Obrzęd zaręczyn

Obrzęd koronowania

Modlitwa na zdjęcie koron

Obrzęd powtórnego koronowania

Namaszczenie chorych

Obrzęd świętego oleju

Obrzęd małego poświęcenia oleju

Obrzęd świętego oleju, w obliczu śmierci chorego

Komunia

Obrzęd, gdy zdarzy się choremu szybko dać komunię

Obrzęd udzielenia komunii pielgrzymom, poza Boską Liturgią

Śmierć i pogrzeb chrześcijanina

Kanon modlitewny, przy rozłączeniu duszy i ciała

Obrzęd na rozłączenie duszy i ciała
Obrzęd pogrzebu ludzi świeckich
Modlitwa rozgrzeszenia
Pogrzeb zmarłych w Tygodniu Paschalnym
Obrzęd pogrzebu kapłanów
Pogrzeb kapłanów w Tygodniu Paschalnym
Obrzęd pogrzebu mnichów
Pogrzeb mnichów w Tygodniu Paschalnym
Obrzęd pogrzebu dzieci
Pogrzeb dzieci w Tygodniu Paschalnym
Obrzęd wielkiej panichidy
Obrzęd małej panichidy
Obrzęd panichidy w Tygodniu Paschalnym
Obrzęd pobłogosławienia cmentarza
Modlitwa pobłogosławienia krzyża nagrobnego

Życie zakonne

Obrzęd założenia riasy i kamiławki
Obrzęd małej schimy
Obrzęd wielkiego i anielskiego wzoru

Modlitwy dotyczące domu i pracy człowieka

Modlitwa przed rozpoczęciem budowy domu
Modlitwa odmawiana, gdy ktoś chce wejść do nowego domu
Obrzęd pobłogosławienia nowego domu
Modlitwa na pobłogosławienie komnaty weselnej
Obrzęd pobłogosławienia spichlerza lub gumna
Obrzęd pobłogosławienia nowego spichlerza
Obrzęd pobłogosławienia piwnicy
Modlitwa nad nową studnią
Obrzęd pobłogosławienia stajni
Modlitwa przed wykopaniem studni
Obrzęd pobłogosławienia nowej studni
Obrzęd nad piecem
Modlitwa pobłogosławienia nowego młyna
Modlitwa nad ziarnem siewnym
Modlitwa przy sadzeniu winnicy
Modlitwa na zrywanie winogron
Modlitwa pobłogosławienia wina
Modlitwa pobłogosławienia stada
Obrzęd pobłogosławienia rojów pszczelich
Obrzęd pobłogosławienia rojów pszczelich, włożonych w nowe ule
Modlitwa pobłogosławienia nowego miodu
Modlitwa pobłogosławienia nowego oleju
Modlitwa nad solą

Modlitwa pobłogosławienia nowego stawu rybnego
Modlitwa pobłogosławienia sieci
Obrzęd pobłogosławienia nowej łodzi
Obrzęd pobłogosławienia statku
Obrzęd pobłogosławienia nowego mostu
Obrzęd poświęcenia wozu
Obrzęd poświęcenia samolotu
Modlitwa na pobłogosławienie wszelkiej rzeczy

Modlitwy oczyszczeń

Obrzęd sprawowany, gdy coś nieczystego wpadnie do studni
Modlitwa za spożywających nieczyste pokarmy
Modlitwa nad zanieczyszczoną pszenicą lub mąką
Modlitwa nad zanieczyszczonym naczyniem
Modlitwy oczyszczające nad powracającym do prawdziwej wiary
Obrzęd nad kapłanem zanieczyszczonym w nocy
Modlitwa przed snem i gdy ktoś zbecześci się we śnie
Kanon przeciwko skalaniu
Modlitwa przeciwko nieczystym pokusom
Modlitwa przeciwko wstydlivym myślom
Modlitwa przeciwko pokusom cielesnym

Modlitwy pokutne

Modlitwa nad uwalnianym od klątwy
Modlitwa za przysięgających
Modlitwa za pokutujących
Modlitwa za pozostających w klątwie i związanych przysięgą
Modlitwa pogodzenia zwaśnionych

Modlitwy egzorcyzmów

Modlitwa nad nieśpiącym i słabym
Modlitwa przeciw cierpieniom
Obrzęd modlitewny za słabych, dręczonych przez duchy nieczyste
Modlitwy nad dręczonymi przez demonów
Modlitwa nad domem, dręczonym przez duchy nieczyste
Modlitwa na wszelką niemoc
Modlitwa na wszelkie błaganie

Modlitwy dotyczące rodziny

Pobłogosławienie bezdzietnego małżeństwa
Obrzęd usynowienia

Modlitwy w ciągu roku liturgicznego

Modlitwa na Narodzenie Chrystusa synom duchowym
Obrzęd wielkiego poświęcenia wody w święto Teofanii

Obrzęd wielkiej hagiasty w święto Teofanii (wersja grecka)
Małe poświęcenie wody
Skrócony obrzęd małego poświęcenia wody
Modlitwa pobłogosławienia świec 2 lutego
Modlitwa pobłogosławienia świec cerkiewnych
Modlitwy na początek Wielkiego Postu
Synodikon w Niedzielę Ortodoksji
Obrzęd modlitewny na nawrócenie zbłąkanych w Niedzielę Ortodoksji
Modlitwa pobłogosławienia palm w Niedzielę Palmową
Słowo św. Jana Chryzostoma w Wielki Czwartek
Poświęcenie wielkiego mironu w Wielki Czwartek
Obrzęd obmycia nóg
Słowo św. Jana Chryzostoma w Niedzielę Paschy
Modlitwa pobłogosławienia mięs
Modlitwa pobłogosławienia sera i jaj
Modlitwa pobłogosławienia Artosu w Niedzielę Paschy
Modlitwa rozdrobnienia Artosu w Niedzielę Antypaschy
Obrzęd klękania w Niedzielę Pięćdziesiąticy
Obrzęd pobłogosławienia koliwa czy kutii
Obrzęd nad kutią ku pamięci zmarłych, na Liturgii
Obrzęd nad kutią ku pamięci zmarłych
Litia w dni tygodnia
Modlitwa pobłogosławienia winogron 6 sierpnia
Modlitwa za przynoszących pierwociny owoców
Modlitwa pobłogosławienia jakiegokolwiek wonnego ziela
Modlitwa pobłogosławienia ziół 15 sierpnia
Modlitwa pobłogosławienia ruty i innych ziół jadalnych
Modlitwa pobłogosławienia ziół leczniczych

Molebny

Molebien o pomnożenie miłości
Molebien w okresie Paschy
Molebien wspólny
Obrzęd różnych liti i czuwania
Obrzęd łamania chleba
O podniesieniu panagii, gdy ktoś chce odejść na służbę
Kanon modlitewny do Najświętszej Bogurodzicy, aby wypowiadać grzesznika
Kanon modlitewny do Najświętszej Bogurodzicy, śpiewany w każdym bólu duchowym
Molebien przed rozpoczęciem zebrań publicznych
Molebien przyzywania Świętego Ducha przed rozpoczęciem soboru kościelnego
Obrzęd pobłogosławienia podróży powietrznej
Modlitwa przed rozpoczęciem żeglugi
Modlitwa pobłogosławienia chcących żeglować po wodach
Modlitwa nad wyruszającym w drogę

Obrzęd odprowadzany przed podróżą
Molebienie za jednego lub wielu chorych
Obrzęd nad dzieckiem źle uczącym się
Modlitwa, gdy dziecko przychodzi uczyć się Pisma Świętego
Molebienie przed rozpoczęciem nauki
Molebienie przed początkiem wszelkiego dzieła
Molebienie śpiewane w czasie walki z wrogami
Molebienie w dni świąt państwowych
Molebienie dziękczynne
Molebienie na Nowy Rok

Modlitwy w czasie klęsk żywiołowych

Obrzęd sprawowany na niwach lub równinach, gdy szkodzą im gady lub inne zwierzęta

Obrzęd w czasie zarazy bydła
Modlitwa błagalna na wszelkie błaganie
Modlitwa w czasie wichury i burzy morskiej
Modlitwa w czasie gromów i błyskawic
Inna modlitwa w czasie zarazy i głodu
Modlitwa przeciwko zgubnej słabości
Inna modlitwa, odmawiana w czasie zarazy
Modlitwa odmawiana w czasie zarazy
Molebienie w czasie morowego powietrza
Kanon w niebezpieczeństwie trzęsienia ziemi
Molebienie, gdy pada obfity deszcz
Molebienie, śpiewane w czasie suszy

Modlitwy dotyczące świątyni

Obrzęd na rozpoczęcie budowy świątyni
Obrzęd rozpoczęcia budowy cerkwi
Obrzęd poświęcenia nowego krzyża
Służba poświęcenia świątyni
Obrzęd poświęcenia świątyni przez biskupa
Obrzęd poświęcenia świątyni – kapłan
Modlitwa na poświęcenie świątyni
Obrzęd poświęcenia antyminsów
Modlitwa otwarcia świątyni, zbezczeszczonej przez pogan, heretyków
Modlitwa otwarcia świątyni, zbezczeszczonej przez pogan
Modlitwa otwarcia świątyni, w której zmarł człowiek
Modlitwa poświęcenia ołtarza, poruszonego ze swego miejsca
Modlitwa poświęcenia naczyń liturgicznych
Modlitwa nad nowym dyskiem
Modlitwa nad nowym kielichem
Obrzęd pobłogosławienia nowego asterysku
Obrzęd pobłogosławienia nowej łyżeczki

Obrzęd pobłogosławienia welonów
Obrzęd pobłogosławienia artoforionu
Obrzęd pobłogosławienia ilitonu
Obrzęd pobłogosławienia szat kapłańskich
Obrzęd pobłogosławienia obrusów, do przykrycia ołtarza
Obrzęd pobłogosławienia nowego krzyża
Obrzęd pobłogosławienia ikony św. Trójcy i innych
Obrzęd pobłogosławienia ikony Chrystusa
Obrzęd pobłogosławienia ikony Bogurodzicy
Obrzęd pobłogosławienia ikony jednego lub wielu świętych
Obrzęd pobłogosławienia naczyń liturgicznych
Obrzęd pobłogosławienia nowego relikwiarza
Pobłogosławienie krzyża do noszenia na piersiach
Obrzęd pobłogosławienia i poświęcenia ikonostasu
Obrzęd pobłogosławienia różnych ikon
Obrzęd pobłogosławienia dzwonu

Prokimenony i alleluja

Rozesłania

Kalendarz liturgiczny

b) HOROLOGION (czasosłów)

Początek
Nabożeństwo o północy – w różne dni
Porządek jutrzni
Pierwsza godzina kanoniczna
Trzecia godzina kanoniczna
Szósta godzina kanoniczna
Obrzęd typika
Dziewiąta godzina kanoniczna
Porządek nieszporów
Porządek powieczera
W dni tygodnia męki
W świętą i wielką niedzielę Paschy
Tropariony niedzielne ośmiu tonów
Tropariony i kondakiony 12 świąt
Tropariony i kondakiony roku liturgicznego
Tropariony i kondakiony wspólne dla świętych
Wybrane tropariony z Triodionu postnego i paschalnego
Rozesłania
Prokimenony i alleluja
Molebien wspólny

Tropariony niedzielne

Modlitwy poranne

Modlitwy wieczorne

Horologion – całość

c) TRIODION POSTNY

Niedziele przedpościa

Pierwszy tydzień

Po pierwszym tygodniu

Wielki Tydzień

Synaksarion

d) TRIODION PASCHALNY

Teksty nabożeństw

Pascha i tydzień paschalny [Pentekostarion, czyli Pięćdziesiątnica, z Bogiem Świętym, zawierający odpowiadające jemu obrzędy]

Tydzień II [Niedziela Antypaschy, czyli wspomnienie dotknięcia Chrystusa przez chwalebne apostoła Tomasza]

Tydzień III [Trzecia niedziela po święcie Paschy, świętych niewiast niosących mirrę i Józefa sprawiedliwego]

Tydzień IV [Czwarta niedziela po święcie Paschy, paralytyka]

Tydzień V [Piąta niedziela po święcie Paschy, Samarytanka]

Tydzień VI [Szósta niedziela po święcie Paschy, o ślepcu]

Tydzień VII [Niedziela siódma, 318 świętych ojców, zgromadzonych w Nicei]

Tydzień VIII [Niedziela świętej Pięćdziesiątnicy]

Trójpieśni

Synaksarion

Niedziela Wszystkich Świętych

Dzień św. Ducha

Pięćdziesiątnica

[Niedziela] Ojców Soboru Nicejskiego

Wniebowstąpienie Pańskie

Niedziela o Ślepcu

Niedziela o Samarytance

Połowa święta Pięćdziesiątnicy

Niedziela o Paralytyku

Niedziela Niewiast Niosących Wonności

Niedziela o Tomaszu

„Życiodajne Źródło”

Pascha

e) MINIEJA

Początek roku liturgicznego [Miesiąca września 1 dnia początek indykcji, czyli nowego roku. Św. Symeona Słupnika archimandryty. I jego matki Marty. Sobór Najświętszej Bogurodzicy w Miasenes. Świętego męczennika Aifalosa. Świętych niewiast męczennic oraz ich nauczyciela Ammana. Świętych męczenników Kalisty, Ewoda i Hermogena, rodzonych braci. Wspomnienie świętego Jozuego, syna Nuna]

Narodzenie Bogurodzicy [Miesiąca września 8 dnia Narodzenie Najświętszej Bogurodzicy i zawsze Dziewicy Marii]

Podwyższenie Krzyża Pańskiego [Miesiąca września 14 dnia Podwyższenie czcigodnego i życiodajnego krzyża Pańskiego]

Odejście św. Jana Teologa [Miesiąca września 26 dnia Odejście Świętego Apostoła i Ewangelisty Jana Teologa]

Święto Opieki Bogurodzicy [Miesiąca października 1 dnia Opieki Najświętszej Władczyni naszej Bogurodzicy i zawsze Dziewicy Marii]

Dzień św. Dymitra [Miesiąca października 26 dnia Świętego i sławnego wielkiego męczennika Dymitra Toczącego Mirrę. Wspomnienie wielkiego i strasznego trzęsienia ziemi]

Dzień św. archanioła Michała [Miesiąca listopada 8 dnia synaksa Świętego arcystratega Michała i pozostałych mocy bezcielesnych]

Wprowadzenie Bogurodzicy do Świątyni [Miesiąca listopada 21 dnia Wprowadzenie Najświętszej Bogurodzicy do Świątyni]

Dzień św. Mikołaja [Miesiąca grudnia 6 dnia Świętego ojca naszego Mikołaja arcybiskupa Miry Licejskiej, Cudotwórcy]

Dzień św. archimandryty Grzegorza [Miesiąca grudnia 6 dnia Świętego ojca naszego męczennika Grzegorza Archimandryty]

Niedziela Praojców [Niedziela Świętych Praojców]

Niedziela Ojców [Niedziela przed narodzeniem Chrystusa. Świętych Ojców]

Boże Narodzenie [Miesiąca grudnia 25 dnia Narodzenie Pana i Zbawiciela naszego Jezusa Chrystusa]

Niedziela po święcie Bożego Narodzenia [Niedziela po Narodzeniu Chrystusa. Wspomnienie świętych sprawiedliwych Józefa Oblubieńca, Dawida Króla i Jakuba brata Pańskiego]

Obrzezanie Pańskie [Miesiąca stycznia 1 dnia Obrzezanie w ciele Pana naszego Jezusa Chrystusa. Wspomnienie świętego ojca naszego Bazylego Wielkiego, arcybiskupa Cezarei Kapadockiej]

Objawienie Pańskie [Miesiąca stycznia 6 dnia święte objawienie. Chrzt Pana Boga i Zbawiciela naszego Jezusa Chrystusa]

Dzień trzech wielkich hierarchów [Miesiąca stycznia 30 dnia Świętych ojców naszych i wielkich hierarchów Bazylego Wielkiego, Grzegorza Wielkiego, Grzegorza Teologa i Jana Chryzostoma]

Spotkanie Pańskie [Miesiąca lutego 2 dnia Spotkanie Pana naszego Jezusa Chrystusa]

Zwiastowanie Bogurodzicy [Miesiąca marca 25 dnia Zwiastowanie Najświętszej Bogurodzicy]

Dzień św. męcz. Gabriela [Miesiąca kwietnia 20 dnia Świętego dziecka męczennika Gabriela Zabłudowskiego]

Dzień św. Jerzego Zwycięzcy [Miesiąca kwietnia 23 dnia Świętego sławnego wielkiego męczennika zwycięzcy i cudotwórcy Jerzego]

Wjazd Pański do Jeruzolimy [Wjazd Pana do Jeruzolimy. Niedziela Palmowa]

Wniebowstąpienie Pańskie [Wniebowstąpienie Pana, Boga i Zbawiciela naszego Jezusa Chrystusa]

Zstąpienie Ducha Świętego [Niedziela Świętej Pięćdziesiątnicy]

Dzień Wszystkich Świętych Pańskich [Niedziela Wszystkich Świętych]

Dzień św. Jana Teologa [Miesiąca maja 8 dnia świętego chwalebneho apostoła i ewangelisty, który spoczywał na piersi Pana, umiłowanego dziewiczego ucznia Jana Teologa. Czcigodnego ojca naszego Arseniusza Wielkiego]

Przeniesienie relikwii św. Mikołaja [Miesiąca maja 9 dnia. Przeniesienie relikwii świętego ojca naszego cudotwórcy Mikołaja, arcybiskupa Miry Licejskiej]

Dzień św. św. Cyryla i Metodego [Miesiąca maja 11 dnia Świętych ojców naszych równych apostołom Metodego i Cyryla, nauczycieli Słowian]

Dzień św. św. Konstantyna i Heleny [Miesiąca maja 21 dnia świętych wielkich cesarzy i równych apostołom Konstantyna i Heleny]

Dzień św. Jana Chrzciciela [Miesiąca czerwca 29 dnia Narodzenie czcigodnego sławnego proroka, Poprzednika i Chrzciciela Jana]

Dzień św. Piotra i Pawła [Miesiąca czerwca 29 dnia świętych sławnych i chwalebnych apostołów Piotra i Pawła]

Dzień św. proroka Eliasza [Miesiąca lipca 20 dnia świętego sławnego proroka Eliasza]

Dzień św. Marii Magdaleny [Miesiąca lipca 22 dnia świętej noszącej wonności i równej apostołom Marii Magdaleny. Powrót relikwii świętego kapłana męczennika Fokasa]

Dzień św. Pantelejmona [Miesiąca lipca 27 dnia świętego wielkiego męczennika i cudotwórcy Pantelejmona]

Wyniesienie drzewa Krzyża [Miesiąca sierpnia 1 dnia wyniesienie Drzewa czcigodnego i życiodajnego Krzyża. Wspomnienie świętych siedmiu męczenników Machabeuszy, ich matki Solomonii i nauczyciela Eleazara]

Przemienienie Pańskie [Miesiąca sierpnia 6 dnia Przemienienie Pana Boga i Zbawiciela naszego Jezusa Chrystusa]

Zaśnięcie Bogurodzicy [Miesiąca sierpnia 15 dnia Zaśnięcie Najświętszej Władczyni naszej Bogurodzicy i zawsze Dziewicy Marii]

Przeniesienie do Konstantynopola Obrazu Jezusa [Miesiąca sierpnia 16 dnia Przeniesienie z Edessy do grodu Konstantyna nieuczynionego ręką ludzką obrazu Pana naszego Jezusa Chrystusa, zwanego chustą]

Ścięcie głowy św. Jana Chrzciciela [Miesiąca sierpnia 29 dnia ścięcie głowy czcigodnego sławnego proroka, Poprzednika i Chrzciciela Jana]

ђ OKTOICH

Ton 1

Ton 2

Ton 3

Ton 4

Ton 5

Ton 6

Ton 7

Ton 8

Eksapostilariony i eotinyony [Eksapostilariony i eotinyony. Eksapostilariony autorstwa cesarza Konstantyna. Eotinyony autorstwa cesarza Leona Filozofa]

Ewangelie jutrzni

Czytania na Liturgiach w dni tygodnia

Kanon modlitewny do Najświętszej Bogurodzicy [Kanon modlitewny do Najświętszej Bogurodzicy, poemat pobożnego cesarza kyr Teodora Laskarisa]

Typikon jerozolimski [Typikon, czyli przedstawienie cerkiewnych obrzędów w świętej jerozolimskiej ławrze czcigodnego i teoforycznego ojca naszego Saby. Te same obrzędy mają też miejsce w innych czcigodnych jerozolimskich monasterach, a także w innych świętych Bożych cerkwiach]

g) PSAŁTERZ

h) TEKSTY INNE

Kartki na proskomidie

Hymn św. Nektariusza

Tekst nabożeństwa w dzień św. męcz. Archimandryty Grzegorza

Modlitwy: Wierzę, Ojcze nasz, przed Eucharystią

Ia. Przekłady tekstów utworów muzycznych użytku liturgicznego autorstwa ks.

H. Paprockiego na stronie www.liturgia.cerkiew.pl w dziale Nuty² (dostęp: 30.09.2012)

a) LITURGIA

Antyfony:

Antyfony 1 i 2, archimandryty Matfieja

Antyfony 1 i 2, melodia znamienna

Błogosław, duszo moja, Pana

Chwal, duszo moja, Pana

Jednorodzony Synu

W Królestwie Twoim

Do ewangelii:

Alleluja

Ektenia błagalna

Święty Boże

² Opracowanie muzyczne: Anna Czerewacka (Siegień), Krystyna Misiukiewicz, Halina Hukajło.

Nie mamy innej pomocy
Prokimenony
Tropariony niedzielne

Pieśń Cherubinów:

Pieśń Cherubinów

Miłosierdzie pokoju:

Miłosierdzie pokoju

Zaprawdę godnym:

W Tobie raduje się
Zaprawdę godnym

Od Ojczy nasz do końca Liturgii:

Błogosławiony i Ciało Chrystusa
Chwalcie Pana z niebios
Ciało Chrystusa
Jeden święty i kinonik
Królowo nasza najlepsza
Nie mamy innej pomocy
Ojczy nasz
Psalm 33
Psalm 83
Zakończenie Liturgii
Zamiar przedwieczny

b) NABOŻEŃSTWA CAŁONOCNEGO CZUWANIA

Wieczernia:

Błogosław, duszo moja, Pana
Błogosławiona jesteś...
Błogosławiony mąż
Bogurodzico Dziewico
Panie wołam (ton 1; ton 2; ton 3; ton 4; ton 5; ton 6; ton 7; ton 8)
Pogodna światłości
Pozwól Panie
Prokimenony wieczerni
Stichera na stichownej, ton 1 (Przez Twoją męką, Chryste...)
Stichera na stichownej, ton 2 (Zmartwychwstanie Twoje, Chryste Zbawco...)
Stichera na stichownej, ton 3 (Męką Twoją, Chryste, omroczyłeś słońce...)
Stichera na stichownej, ton 4 (Panie, wstąpiwszy na krzyż...)
Stichera na stichownej, ton 5 (Ciebie, wcielonego Zbawcę, Chrystusa...)
Stichera na stichownej, ton 6 (Zmartwychwstanie Twoje, Chryste Zbawco...)
Stichera na stichownej, ton 7 (Zmartwychwstałeś, Panie, Władco świata...)

Stichera na stichownej, ton 8 (Wstąpiłeś na krzyż, Jezu...)
Teraz pozwalasz odejść

Jutrznia:

Chwalcie imię Pańskie

Chwała na wysokościach (małe)

Chwała na wysokościach Bogu

Eulogitaria

Kanon ku czci Bogurodzicy

Kanon niedzielny, ton 1 (Twoja zwycięska prawica wysławiła się w mocy...)

Kanon niedzielny, ton 2 (Na głębię niegdyś posłała faraona...)

Kanon niedzielny, ton 3 (Dawno temu z woli Bożej...)

Kanon niedzielny, ton 4 (Morza Czerwonego głębią suchymi stopami...)

Kanon niedzielny, ton 5 (Konia i jeźdźca w Morzu Czerwonym Chrystus zatopił...)

Kanon niedzielny, ton 6 (Jak po suchym łądzie wędrował Izrael...)

Kanon niedzielny, ton 7 (Na znak Twój na obraz ziemi...)

Kanon niedzielny, ton 8 (Faraona prześladowcę na rydwanach...)

Od młodości mojej

Prokimenony niedzielne jutrzni

Tobie, walecznej Hetmance [1 i 2]

Troparion Zmartwychwstania – nieparzysty (Dziś zbawienie świata śpiewamy...)

Troparion Zmartwychwstania – parzysty (Powstałeś z grobu i więzy otchłani rozerwałeś...)

Troparion Zmartwychwstania – tony nieparzyste (wersja prosta)

Troparion Zmartwychwstania – tony parzyste (wersja prosta)

Tropariony niedzielne

Wszystko, co oddycha – ton 1; ton 2; ton 3; ton 4; ton 5; ton 6; ton 7; ton 8

Wywyższa dusza moja Pana

Zmartwychwstanie Chrystusa

c) WIELKIE ŚWIĘTA

Narodzenie Bogurodzicy (Kanon; Kondakion; Panie wołam; Stichera na „Chwała Ojcu”; Stichera na litii; Stichera na stichownej; Troparion; Uwielbienie; Wszystko, co oddycha; Zamiast „Zaprawdę godnym”)

Podwyższenie Krzyża Pańskiego (Antyfony; Kanon; Kondakion; Panie wołam; Stichera na „Chwała Ojcu”; Stichera na litii; Stichera na stichownej; Troparion; Uwielbienie; Wszystko, co oddycha; Zamiast „Zaprawdę godnym”)

Wprowadzenie do Świątyni (Kanon; Kondakion; Panie wołam; Stichera na „Chwała Ojcu”; Stichera na litii; Stichera na stichownej; Troparion; Uwielbienie; Wszystko, co oddycha; Zamiast „Zaprawdę godnym”)

Boże Narodzenie (Antyfony; Kanon; Kondakion; Stichera na litii; Stichera na stichownej; Stichera na „Chwała Ojcu”; Synaksa Bogurodzicy – kontakion; Troparion; Uwielbienie; Wszystko, co oddycha; Z nami Bóg; Zamiast „Zaprawdę godnym”;

Niedziela po Bożym Narodzeniu – kontakion; Niedziela po Bożym Narodzeniu – troparion; Z nami Bóg)

Chrzest Pański (Antyfony; Kanon; Kondakion; Poświęcenie wody; Stichera na „Chwała Ojcu”; Stichera na litii; Stichera na poświęceniu wody; Stichera na stichownej; Chrzest Pański ; Troparion; Uwielbienie; Wszystko, co oddycha; Zamiast „Zaprawdę godnym”)

Spotkanie Pańskie (Kanon; Kondakion; Panie wołam; Stichera na „Chwała Ojcu”; Stichera na litii; Stichera na stichownej; Troparion; Uwielbienie; Wszystko, co oddycha; Zamiast „Zaprawdę godnym”)

Zwiastowanie (Antyfony; Kanon; Panie wołam; Stichera na „Chwała Ojcu”; Stichera na litii; Stichera na stichownej; Troparion; Uwielbienie; Wszystko, co oddycha; Zamiast „Zaprawdę godnym”)

Wjazd do Jerozolimy (Antyfony; Kanon; Kondakion; Panie wołam; Stichera na „Chwała Ojcu”; Stichera na litii; Stichera na stichownej; Troparion 1; Troparion 2; Uwielbienie; Wszystko, co oddycha; Zamiast „Zaprawdę godnym”)

Wniebowstąpienie Pańskie (Antyfony; Kanon; Kondakion; Panie wołam; Stichera na litii; Stichera na stichownej; Stichera po „Zmartwychwstanie Chrystusa”; Troparion; Uwielbienie; Wszystko, co oddycha; Zamiast „Zaprawdę godnym”)

Zstąpienie Ducha Świętego (Królu Niebieski; Królu niebieski – proste; Antyfony; Kanon; Kondakion; Panie wołam; Panie wołam {wieczernia święta}; Stichera na litii; Stichera na stichownej; Troparion; Uwielbienie; Wszystko, co oddycha; Zamiast „Zaprawdę godnym”)

Przemienienie Pańskie (Antyfony; Kanon; Kondakion; Panie wołam; Stichera na „Chwała Ojcu”; Stichera na litii; Stichera na stichownej; Troparion; Uwielbienie; Wszystko, co oddycha; Zamiast „Zaprawdę godnym”; Zamiast „Zaprawdę godnym” 2)

Zaśnięcie Bogurodzicy (Antyfony; Kanon; Kondakion; Panie wołam; Stichera na „Chwała Ojcu”; Stichera na litii; Stichera na stichownej; Troparion; Uwielbienie; Wszystko, co oddycha; Zamiast „Zaprawdę godnym”)

Dzień św. Grzegorza (Peradze) (Kanon; Kondakion; Panie wołam; Stichera na „Chwała Ojcu”; Stichera na litii; Stichera na stichownej; Troparion)

d) WIELKI POST

40 dni:

Duszo moja

Grzegorz Palamas – kondakion, troparion

Hirmosy kanonu św. Andrzeja z Krety

Kanon św. Andrzeja z Krety

Krzyżowi Twemu

Liturgia uprzednio poświęconych Darów

Św. Jan Klimak – kondakion, troparion

Św. Maria z Egiptu – troparion

Św. Teodor – kondakion, troparion

Nad rzekami Babilonu

Niech modlitwa moja

Niedziela Ortodoksji – troparion
Pokuty bramę...
Sobota Łazarza – troparion
Stichera na pokłonienie krzyżowi
Teraz moce niebios
W Tobie raduje się

Wielki Tydzień:

Jutrznia z czytaniem 12 fragmentów Ewangelii
Kanon Wielkiej Soboty
Niechaj milczy
Rozsądnego łotra
Troparion Wielkiej Soboty
Werset na całowanie całunu
Wielka Sobota
Wielka Sobota – Panie wołam
Wielka Sobota – pieśni obrzędu pogrzebu
Wielka Sobota – stichera na stichownie
Wielka Sobota – wersety na paremijach
Wielka Sobota – Wszystko, co oddycha

e) OKRES PASCHALNY

Anioł zawołał
Chrystus powstał z martwych
Eksapostilarion Paschy
Kondakion połowy okresu paschalnego
Niedziela Niewiast: kondakion, troparion, Uwielbienie
Niedziela o ślepcu: kondakion
Niedziela o paralityku: kondakion
Niedziela o Samarytance: kondakion
Niedziela o Tomaszu: kondakion, Panie wołam, troparion, Wszystko, co oddycha
Niedziela Ojców: troparion
Niedziela ojców I soboru: troparion
Niedziela Wszystkich Świętych: troparion
Pascha: kondakion
Pascha: nabożeństwo
Stichery Paschy
Troparion połowy okresu paschalnego

f) INNE

Archanioł Michał: kondakion, troparion
Dzień św. św. Hierarchów: Bazylego Wielkiego, Grzegorza Teologa, Jana Chry-
zostoma – kondakion, troparion

Ścięcie głowy św. Jana Chrzciciela: kondakion, troparion
Św. Anna: kondakion, troparion
Św. Barbara: kondakion, troparion
Św. Bazyli: kondakion, troparion
Św. Jakub: kondakion, troparion
Św. Jan Chryzostom: troparion, kondakion
Św. Maksym z Gorlic: troparion
Św. Maria Magdalena: troparion
Św. Mikołaj: kondakion, troparion
Św. Olga: kondakion, troparion
Św. Pantelejmon: troparion
Św. prorok Eliasz: troparion
Św. Sergiusz: kondakion, troparion
Święci Cyryl i Metody: troparion
Święci Kosma i Damian: kondakion, troparion
Święci męczennicy chełmscy i podlascy: troparion
Święci Piotr i Paweł: kondakion, troparion
Molebien do św. Mikołaja
Molebien dziękczynny
Molebien przed rozpoczęciem nauki
Molebien przed rozpoczęciem wszelkiego dzieła
Molebien za chorych
Na długie lata
Niedziela ojców I soboru: troparion
Niedziela praojców: troparion
Obrzezanie Pańskie: kondakion, troparion
Opieki Matki Bożej: kondakion, troparion
Panichida
Sakrament chrztu
Sakrament małżeństwa
Sakrament małżeństwa – nuty dodatkowe
Zaśnięcie św. Jana Teologa: troparion

II. Przekłady o. Romana Piętki MIC na stronie www.cyrylimetody.marianie.pl w dziale Modlitwy (dostęp: 30.09.2012)

1. Boska liturgia św. Jana Złotoustego
2. Liturgia św. Bazylego Wielkiego
3. Akatyst ku czci Błogosławionych Męczenników Podlaskich
4. Akatyst dziękczynny
5. Molebien z Akatystem do Unickich Męczenników Podlaskich z Pratulina
6. Akatyst ku czci Bogurodzicy
7. Kanon Pokutny św. Andrzeja z Krety
8. Kanon o ukrzyżowaniu Pana i płaczu Bogurodzicy
9. Kanon na dzień Pański Zmartwychwstania

10. Homilia wielkanocna św. Jana Chryzostoma

11. Teksty wspólne o świętych :

O Najśw[iętszej] Bogurodzicy: troparion, ton 4; troparion, ton 4; kondakion, ton 6; prokimen, ton 3; alleluja; śpiew na komunię.

O Aniołach: troparion, ton 4; kondakion, ton 2; prokimen, ton 4; alleluja; śpiew na komunię.

O prorokach: troparion, ton 2; kondakion, ton 4; kondakion, ton 4; prokimen, ton 8; alleluja; śpiew na komunię.

O Apostole: troparion, ton 3; kondakion, ton 4; kondakion, ton 4; prokimen, ton 8; alleluja; śpiew na komunię.

O Biskupie: troparion, ton 4; kondakion, ton 2; prokimen, ton 4; alleluja; śpiew na komunię.

O biskupach: troparion, ton 4; kondakion, ton 8; prokimen, ton 7; alleluja; śpiew na komunię.

O prepodobnym i szaleńcu dla Chrystusa: troparion, ton 1; troparion, ton 8; troparion, ton 8; troparion o szaleńcu dla Chrystusa, ton 1; kondakion, ton 2; prokimen, ton 7; alleluja; śpiew na komunię.

O męczenniku: troparion, ton 4; kondakion, ton 2; prokimen, ton 7; alleluja; śpiew na komunię.

O męczennikach: troparion, ton 1; kondakion, ton 2; prokimen, ton 4; alleluja; śpiew na komunię.

O biskupie męczenniku: troparion, ton 4; kondakion, ton 4; prokimen, ton 7; alleluja; śpiew na komunię.

O biskupach męczennikach: troparion, ton 4; kondakion, ton 3; prokimen, ton 7; alleluja; śpiew na komunię.

O prepodobnym męczenniku: troparion, ton 8; kondakion, ton 2; prokimen, ton 7; alleluja; śpiew na komunię.

O prepodobnych męczennikach: troparion, ton 4; kondakion, ton 2.

O męczennicy: troparion, ton 4; kondakion, ton 2; prokimen, ton 8; alleluja; śpiew na komunię.

O niewieście: troparion, ton 8; kondakion, ton 2; troparion, ton 2; kondakion, ton 2; prokimen, ton 8; alleluja; śpiew na komunię.

O wyznawcach: troparion, ton 8; kondakion, ton 2; prokimen, ton 7; alleluja; śpiew na komunię.

O wolontariuszach: troparion, ton 8; kondakion, ton 2; prokimen, ton 4; alleluja; śpiew na komunię.

Za zmarłych: prokimen, ton 6; alleluja; śpiew na komunię.

12. Liturgia św. Jana Złotoustego – wersja z transkrypcją polską tekstu słowiańskiego

13. Liturgia św. Bazylego – wersja z transkrypcją polską tekstu słowiańskiego

14. Akatyst ku czci świętych Cyryla i Metodego

III. Przekłady autorstwa ks. Henryka Paprockiego wydane drukiem

1974

Jan Chryzostom, *Wybór pism: modlitwy liturgiczne, pisma o charakterze wychowawczym*, tłum. H. Paprocki, W. Kania, wstęp i oprac. H. Paprocki, A. Słomczyńska, Warszawa 1974.

1985

Kanony Wschodniego Kościoła starożytnego dotyczące małżeństwa i rodziny, zebrał i tłum. ks. H. Paprocki, „Vox Patrum” 5(1985), t. 8-9, s. 321.

Obrzędy sakramentu małżeństwa według tradycji Kościoła Bizantyńskiego, a. Obrzęd zaręczyn, tłum. ks. H. Paprocki, s. 345; b. *Obrzęd koronowania*, tłum. ks. H. Paprocki, „Vox Patrum” 5(1985), t. 8-9, s. 350-364.

1988

Wieczera mistyczna. Anafory eucharystyczne chrześcijańskiego Wschodu, wybór, wstęp, przekł. i przypisy H. Paprocki, Warszawa 1988.

1991

[wybór przekładów w:] *Teksty o Matce Bożej: prawosławie*, cz. 1 i cz. 2, wybór, wstęp i oprac. H. Paprocki, Niepokalanów 1991.

1995

Modlimy się z Kościołem Wschodnim: modlitwy liturgii godzin, wybór, przekł. i oprac. H. Paprocki, Warszawa 1995.

[wybór przekładów w:] *Teksty o Matce Bożej: kościoły przedchalcedońskie*, wstęp, wybór, oprac., posł. H. Paprocki, Niepokalanów 1995.

1997

Sakrament spowiedzi. Modlitwy przed i po świętej Eucharystii (wyjątki z książki archimandryty Łazarza), tłum. G. Misijuk, H. Paprocki, Hajnówka 1997.

2000

Święty Andrzej z Krety, *Wielki kanon pokutny*, przekł. i oprac. H. Paprocki, Hajnówka 2000.

H. Paprocki, *Jedność misterium zbawienia: Boże Narodzenie, Teofania, Krzyż i Zmartwychwstanie*, „ΕΛΠΙΣ. Czasopismo Teologiczne Katedry Teologii Prawosławnej Uniwersytetu w Białymstoku”, r. II(XIII), z. 2(15)/2000, s. 107-116: troparion święta Zwiastowania w tonie 4; apostychesy święta Zwiastowania w tonie 4; św. German z Konstantynopola, fragment automelosu święta Zwiastowania w tonie 2; Jan Mnich, automelos litii święta Narodzenia Chrystusa w tonie 1; troparion święta Teofanii w tonie 1; fragment kazyzmy poetyckiej święta Teofanii; antyfony jutrzni Wielkiego Piątku, seria 15, w tonie 6; kazyzma poetycka jutrzni Wielkiego Piątku w tonie 4; jutrznia Wielkiej Soboty, stacja 1, werset 10 i 46; troparion Zmartwychwstania jutrzni niedzielnej w tonie 6.

2001

Boska Liturgia świętego ojca naszego Jana Chryzostoma [przeł. ks. H. Paprocki], Warszawa 2001.

2003

Liturgie Kościoła prawosławnego, tłum. H. Paprocki, Kraków 2003;
Wielki Tydzień i święto Paschy w Kościele Prawosławnym, tłum. H. Paprocki, Kraków 2003.

2004

Święty Andrzej z Krety, *Wielki kanon pokutny*, przekł. i oprac. H. Paprocki, Hajnówka 2004 (wyd. II).

2005

Boska Liturgia świętego ojca naszego Bazylego Wielkiego [przeł. ks. H. Paprocki], Warszawa 2005.

2006

Boska Liturgia uprzednio poświęconych Darów [przeł. ks. H. Paprocki], Warszawa 2006.
Wieczernia. Jutrznia. Prokimenony. Alleluja. Rozesłania. Kalendarz liturgiczny [przeł. ks. H. Paprocki], Warszawa 2006.

2010

H. Paprocki, *Misterium Eucharystii. Interpretacja genetyczna liturgii bizantyjskiej*, Kraków 2010 [przedruki fragmentów Liturgii św. Bazylego, Jana Złotoustego, Liturgii św. Jakuba].
Dziękczynienie za wysłuchanie prośb i za wszelkie dobrodziejstwa Boże, [w:] *Kalendarz Prawosławny na 2010 rok*, s. 145-160.

2011

Archieratikon [Soborowa Komisja Redakcyjna J. Pańkowski i in.], przeł. H. Paprocki, Warszawa 2011.

2012

Synaksarion [Triodion cz. I i II, Pentekostarion] [w druku];
Modlitwy zaambonne, „ΕΛΠΙΣ. Czasopismo Teologiczne Katedry Teologii Prawosławnej Uniwersytetu w Białymstoku” 2012 [w druku].

IV. Przekłady autorstwa o. Romana Piętki wydane drukiem

1980

Akatyst ku czci Bogurodzicy. Starożytny liturgiczny hymn maryjny z dodatkiem oficjów towarzyszących, oprac. J. S. Gajek MIC, Rzym 1980 [*Hymn* przeł. M. Bednarz SJ,

pozostałe teksty przeł. R. Piętka MIC, J. S. Gajek MIC, oprac. schematów muzycznych J. Krajewski MIC].

1981

Akatyst ku czci Bogurodzicy. Starożytny liturgiczny hymn maryjny z dodatkiem oficjów towarzyszących, oprac. J. S. Gajek MIC, b.m.w. 1981 [*Hymn* przeł. M. Bednarz SJ, pozostałe teksty przeł. R. Piętka MIC, J. S. Gajek MIC, oprac. schematów muzycznych J. Krajewski MIC], wydanie skrócone.

2005

Boska liturgia św. Jana Złotoustego, wydanie dwujęzyczne (wersja z transkrypcją polską tekstu słowiańskiego), przekł. R. Piętka, Kostomłoty 2005.

2007

Menologion. Życiorysy świętych opracował i teksty liturgiczne przetłumaczył na język polski o. R. Piętka MIC, Kostomłoty–Warszawa 2007.

2008

Akatyst ku czci świętych Cyryla i Metodego [tłum. i oprac. R. Piętka], Lublin 2008.

Андрей Немзер, «Красное Колесо» Александра Солженицына. Опыт прочтения, Москва: wyd. „Время”, 2010, ss. 368.

Andriej Nemzer – obecnie jeden z najbardziej aktywnych i cenionych krytyków literatury rosyjskiej, a także wykładowca akademicki – jest od wielu lat także wiernym czytelnikiem i komentatorem twórczości Aleksandra Sołżenicyna. Autor pięciu zbiorów artykułów o współczesnym życiu literackim Rosji z serii *Dziennik czytelnika* i stały obserwator bieżącego procesu literackiego, zamieszczający swoje teksty w najbardziej poczytnych i szanowanych pismach literackich, ale także w prasie codziennej, jest znany z wyrafinowanego języka, ostrości sądów i zapału polemicznego. Wszystkie te cechy niezwyklego stylu krytyka odzwierciedla recenzowana tu książka, wydana w 2010 roku nakładem wydawnictwa „Время” w serii Dialog, *Czerwone Koło Aleksandra Sołżenicyna. Próba odczytania*. Zebrane w niej prace rosyjskiego literaturoznawcy i krytyka stanowią kompleksowe wyjaśnienie poglądów autora na obszerny Sołżenicynowski cykl, ale mogą być także pojmowane jako odrębne szkice poświęcone poszczególnym częściom *Czerwonego Koła*.

Należy zwrócić uwagę, że równoległe do publikacji recenzowanej książki ukazały się również kolejne wydania *Czerwonego Koła* w trzydziestotomowej edycji dzieł Sołżenicyna, opatrzone posłowiami autorstwa tego samego krytyka. Teksty zamieszczone na końcu poszczególnych części epepei w owym wydaniu noszą tytuły ściśle związane z nazwami rozdziałów recenzowanej tu książki, na przykład: *Она уже пришла. Заметки*